

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет гуманітарно-педагогічний
18 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
Загальна психологія

Галузь знань С “Соціальні науки, журналістика та інформація”
Спеціальність С4 “Психологія”

Освітня програма “Психологія” (ОС “Бакалавр”)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: завідувач кафедри психології, кандидат психологічних наук,
доцент, Ірина МАРТИНЮК

Опис навчальної дисципліни “Загальна психологія”

Дисципліна “Загальна психологія” базова серед обов’язкових навчальних дисциплін ОП “Психологія” важлива для вивчення інших галузей психології. Під час її вивчення студенти пізнають факти, закономірності, особливості психіки та її явищ, методи їх дослідження. Дисципліна забезпечує розуміння сутності основних категорій психології; надання інформації, важливої для вирішення практичних проблем, про фізіологічні основи психічних явищ, особливості психічних процесів, властивостей і станів особистості та специфіку їх розвитку, структуру особистості та основні чинники її формування; розвиток навичок аналізу психічних явищ, добору та застосування методів розвитку психічних процесів; розвиток уміння добирати методи для вивчення психічних процесів, властивостей, станів, застосовувати їх у своїй професійній діяльності, аналізувати їх результати та робити висновки; формування професійного психологічного мислення (уміння розрізняти особливості психічних явищ, визначати причинно-наслідкові зв’язки у поведінці людей).

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>(бакалавр)</i>	
Спеціальність	<i>С4 Психологія</i>	
Освітня програма	<i>Психологія</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов’язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>2 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>60 год.</i>	<i>10 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>- год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>138 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>6 год.</i>	<i>- год.</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни “Загальна психологія” – ознайомити студентів із своїми основними поняттями, принципами та положеннями, розкрити специфіку, особливості та закономірності свого предмету – психіки та психічних явищ.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність вирізняти й аналізувати психічні явища, їх види, властивості й закономірності, добирати методи їх вивчення й розвитку;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності психолога в різних сферах практики;

ЗК4. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями у тому числі в полікультурному просторі;

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, критично сприймати інформацію, оцінювати хід та результати власної професійної діяльності;

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення у ситуаціях власної професійної діяльності;

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) у професійній сфері;

ЗК9. Здатність працювати в команді, уміння організовувати роботу команди;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та інших проявів недоброчесності;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ;

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків людини на різних вікових етапах її розвитку, а також різних груп (у тому числі в контексті організації заходів раннього втручання);

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел, у тому числі іншомовних;

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту;

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики;

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища в нормі та патології, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, можливості їх коригування у контексті професійних завдань.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. іноземних та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів	Кількість годин											
	денна форма							заочна форма				
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд
Модуль 1. Загальна психологія як наука												
Тема 1. Вступ до загальної психології	1	10	2	4			4	10	2			8
Тема 2. Психіка та свідомість	2	10	2	4			4	10				10
Тема 3. Діяльність і вчинок як важливі категорії психології	3	10	2	4			4	10				10
Разом за модулем 1		30	6	12			12	30	2	2		26
Модуль 2. Психічні процеси та стани												
Тема 1. Відчуття і сприймання	4	9	2	4			3	9				9
Тема 2. Увага	5	9	2	4			3	9				9
Тема 3. Уява і творчість	6	9	2	4			3	9				9
Тема 4. Пам'ять	7	9	2	4			3	9		2		7
Тема 5. Мовлення	8	9	2	4			3	9				9
Тема 6. Мислення та інтелект	9	10	2	4			4	10		2		8
Тема 7. Воля, емоції та почуття	10	10	2	4			4	10				10
Тема 8. Психічні стани	11	10	2	4			4	10		2		8
Разом за модулем 2		75	16	32			27	75		6		69
Модуль 3. Особистість та її індивідуально-психологічні особливості												

Тема 1. Особистість, мотиваційна сфера особистості	12	12	2	4			6	12				12
Тема 2. Здібності	13	11	2	4			5	11				11
Тема 3. Темперамент	14	11	2	4			5	11		2		9
Тема 4. Характер	15	11	2	4			5	11				11
Разом за модулем 3		45	8	16			21	45		2		43
Усього годин		150	30	60			60	150	2	10		134

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до загальної психології	2
2	Психіка та свідомість	2
3	Діяльність і вчинок як важливі категорії психології	2
4	Відчуття і сприймання	2
5	Увага	2
6	Уява і творчість	2
7	Пам'ять	2
8	Мовлення	2
9	Мислення та інтелект	2
10	Воля, емоції та почуття	2
11	Психічні стани	2
12	Особистість, мотиваційна сфера особистості	2
13	Здібності	2
14	Темперамент	2
15	Характер	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи психологічних досліджень. Психологія у структурі інших наук. Професія "психолог"	4
2	Психіка та її еволюція. Фізіологічні основи психіки. Неусвідомлюване у психіці людини та його дослідження	4
3	Категорія діяльності у психології. Категорія вчинку у психології	4
4	Відчуття і сприймання. Дослідження відчуттів і сприймань	4
5	Увага. Дослідження уваги	4
6	Уява і творчість. Дослідження уяви і творчості	4
7	Пам'ять. Дослідження пам'яті	4
8	Мовлення. Дослідження мовлення	4
9	Мислення та інтелект. Дослідження мислення та інтелекту	4
10	Воля, емоції та почуття. Дослідження волі, емоцій та почуттів	4
11	Психічні стани. Дослідження психічних станів	4
12	Особистість, мотиваційна сфера особистості. Дослідження особистості та мотиваційної сфери особистості	4
13	Здібності. Дослідження здібностей	4
14	Темперамент. Дослідження темпераменту	4
15	Характер. Дослідження характеру	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Власне дослідження із психології: тематика й доцільні методи. Психологія у структурі інших наук. Психологія як наука та професія	4
2	Спільне й відмінне у психіці людини і тварини. Будова нервової системи людини та її функції. Структура психіки людини	4
3	Пізнання психічного крізь призму діяльності та вчинку	4
4	Досягнення психології у вивченні перцептивної сфери людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку перцептивної сфери дитини	3
5	Досягнення психології у вивченні уваги людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку уваги дитини	3
6	Досягнення психології у вивченні уяви і творчості людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку уяви і творчості дитини	3
7	Досягнення психології у вивченні пам'яті людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку пам'яті дитини	3
8	Досягнення психології у вивченні мовлення людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку мовлення дитини	3
9	Досягнення психології у вивченні мислення та інтелекту людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку мислення та інтелекту дитини	4
10	Досягнення психології у вивченні афективно-вольової сфери людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку афективно-вольової сфери дитини	4
11	Досягнення психології у вивченні психічних станів людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для корекції психічних станів особистості	4
12	Досягнення психології у вивченні мотиваційної сфери людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для підвищення мотивації людини до здійснення певної діяльності	6
13	Досягнення психології у вивченні здібностей людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку здібностей дитини	5
14	Досягнення психології у вивченні темпераменту людини. Способи урахування особливостей темпераменту дитини в організації її навчальної діяльності	5
15	Досягнення психології у вивченні характеру людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку позитивних рис характеру дитини	5

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне та письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт, завдань самостійної роботи;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного “Положення про екзамени та заліки у НУБіП України”.

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Загальна психологія як наука		
Лекція 1. Вступ до загальної психології	Знання кола явищ, що вивчаються психологією. Розуміння особливостей методів психології та ситуацій їх застосування. Розвиток умінь визріяти ознаки професійності психолога.	-
Практична робота 1. Методи психологічних досліджень. Психологія у структурі інших наук. Професія “психолог”		10
Самостійна робота 1. Власне дослідження із психології: тематика й доцільні методи. Психологія у структурі інших наук. Психологія як наука та професія		10
Лекція 2. Психіка та свідомість	Розвиток умінь аналізувати базові категорії психології. Знання основних властивостей психіки та рівнів її розвитку. Розуміння несвідомих явищ психіки. Умінь добирати методи дослідження несвідомого.	-
Практична робота 2. Психіка та її еволюція. Фізіологічні основи психіки. Неусвідомлюване у психіці людини та його дослідження		10
Самостійна робота 2. Спільне й відмінне у психіці людини і тварини. Будова нервової системи людини та її функції. Структура психіки людини		10
Лекція 3. Діяльність і вчинок як важливі категорії психології	Розвиток умінь аналізувати базові категорії психології. Знання сутності та видів діяльності, процесу її опанування та фізіологічного механізму її забезпечення. Умінь добирати ігри для цілеспрямованого психічного розвитку дітей.	-
Практична робота 3. Категорія діяльності у психології. Категорія вчинку у психології		10
Самостійна робота 3. Пізнання психічного крізь призму діяльності та вчинку		10
Модульна контрольна робота 1.	Узагальнення набутих знань та умінь.	40
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Психічні процеси та стани		

Лекція 1. Відчуття і сприймання	Знання сутності та закономірностей відчуттів і сприймань, їх фізіологічного підґрунтя, видів. Розуміння особливостей розвитку відчуттів і сприймань. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку відчуттів і сприймань.	-
Практична робота 1. Відчуття і сприймання. Дослідження відчуттів і сприймань		5
Самостійна робота 1. Досягнення психології у вивченні перцептивної сфери людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку перцептивної сфери дитини		5
Лекція 2. Увага	Знання сутності та властивостей уваги, її фізіологічного підґрунтя, видів і форм. Розуміння особливостей розвитку уваги. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку уваги. Уміння управляти увагою.	-
Практична робота 2. Увага. Дослідження уваги		5
Самостійна робота 2. Досягнення психології у вивченні уваги людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку уваги дитини		5
Лекція 3. Уява і творчість	Знання сутності та функцій уяви, її фізіологічного підґрунтя, видів та основних характеристик. Розуміння особливостей розвитку уяви й творчості. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку уяви, творчості людини.	-
Практична робота 3. Уява і творчість. Дослідження уяви і творчості		5
Самостійна робота 3. Досягнення психології у вивченні уяви і творчості людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку уяви і творчості дитини		5
Лекція 4. Пам'ять	Знання сутності та видів пам'яті, її фізіологічного підґрунтя, основних процесів. Розуміння особливостей розвитку пам'яті. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку пам'яті людини.	-
Практична робота 4. Пам'ять. Дослідження пам'яті		5
Самостійна робота 4. Досягнення психології у вивченні пам'яті людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку пам'яті дитини		5
Лекція 5. Мовлення	Знання сутності та видів мовлення, його фізіологічного підґрунтя, основних функцій. Розуміння особливостей розвитку мовлення. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку мовлення дитини.	-
Практична робота 5. Мовлення. Дослідження мовлення		5
Самостійна робота 5. Досягнення психології у вивченні мовлення людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку мовлення дитини		5
Лекція 6. Мислення та інтелект	Знання сутності мислення та його основних операцій, фізіологічного підґрунтя, видів і форм мислення. Розуміння особливостей розвитку мислення та інтелекту. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку мислення й інтелекту.	-
Практична робота 6. Мислення та інтелект. Дослідження мислення та інтелекту		5

Самостійна робота 6. Досягнення психології у вивченні мислення та інтелекту людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку мислення та інтелекту дитини		5
Лекція 7. Воля, емоції та почуття	Знання сутності та видів волі, емоцій і почуттів, їх фізіологічного підґрунтя, типів локусу контролю. Розуміння особливостей розвитку емоційно-вольової сфери людини. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку емоційно-вольової сфери.	-
Практична робота 7. Воля, емоції та почуття. Дослідження волі, емоцій та почуттів		5
Самостійна робота 7. Досягнення психології у вивченні афективно-вольової сфери людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку афективно-вольової сфери дитини		5
Лекція 8. Психічні стани	Знання сутності адаптації та функціонального стану організму, видів психічних станів. Розуміння особливостей протікання стресових станів. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження психічних станів та застосовувати прийоми регуляції психічних станів.	-
Практична робота 8. Психічні стани. Дослідження психічних станів		5
Самостійна робота 8. Досягнення психології у вивченні психічних станів людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для корекції психічних станів особистості		5
Модульна контрольна робота 2.	Узагальнення набутих знань та умінь.	20
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Особистість та її індивідуально-психологічні особливості		
Лекція 1. Особистість, мотиваційна сфера особистості	Знання сутності та психологічної структури особистості. Розуміння особливостей розвитку і формування особистості. Уміння оперувати поняттями: “особистість”, “індивід”, “індивідуальність”, “суб’єкт діяльності”, “спрямованість особистості”. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження особистості та мотиваційної сфери особистості, а також методи розвитку необхідних особистісних якостей.	-
Практична робота 1. Особистість, мотиваційна сфера особистості. Дослідження особистості та мотиваційної сфери особистості		10
Самостійна робота 1. Досягнення психології у вивченні мотиваційної сфери людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для підвищення мотивації людини до здійснення певної діяльності		10
Лекція 2. Здібності	Знання сутності та видів здібностей, рівнів їх розвитку. Розуміння особливостей та чинників розвитку здібностей. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку здібностей людини.	-
Практична робота 2. Здібності. Дослідження здібностей		10
Самостійна робота 2. Досягнення психології у вивченні здібностей людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку здібностей дитини		10

Лекція 3. Темперамент	Знання сутності та видів темпераменту, його фізіологічного підґрунтя, основних властивостей. Розуміння впливу темпераменту на особистість та її діяльність. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та властивостей темпераменту. Уміння розробляти рекомендації з урахування особливостей темпераменту.	-
Практична робота 3. Темперамент. Дослідження темпераменту		10
Самостійна робота 3. Досягнення психології у вивченні темпераменту людини. Способи урахування особливостей темпераменту дитини в організації її навчальної діяльності		10
Лекція 4. Характер	Знання сутності та структури характеру, його фізіологічного підґрунтя, основних рис. Розуміння особливостей акцентуацій характеру та особливостей його формування. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження рис характеру та розробляти рекомендації з формування характеру.	-
Практична робота 4. Характер. Дослідження характеру		10
Самостійна робота 4. Досягнення психології у вивченні характеру людини. Методи, прийоми, вправи та ігри для розвитку позитивних рис характеру дитини		10
Модульна контрольна робота 3.	Узагальнення набутих знань та умінь.	20
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації.</p> <p>Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене за умови погодження з деканатом.</p> <p>Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів студентів із документально підтвердженими особливими потребами.</p>
---	--

	Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів.
Політика щодо академічної доброчесності	Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Ви повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.
Політика щодо відвідування	Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. **Навчально-методичне забезпечення:**

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2466>);
- Мартинюк І. А. Практикум із самопізнання: методичні рекомендації до практичних занять із загальної психології для студентів спеціальності 053 “Психологія”. Київ: Вид. центр НУБіП України, 2024. 216 с.

10. **Рекомендовані джерела інформації** **Основні**

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Львів: Апріорі, 2016. Т.І. 382 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Львів: Апріорі, 2016. Т.ІІ. 358 с.
3. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія: Практикум: навч. посіб. Київ: Каравела, 2019. 280 с.
4. Дуткевич Т. В. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 382 с.
5. Зелінська Т. М., Михайлова І. В. Практикум із загальної психології: навч. посіб. К.: Каравела, 2018. 272 с.
6. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. [вид. 3-є, перероб. та доп.]. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 272 с.
7. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К., 2020. 564 с.
8. Практикум із загальної психології / Т. І. Пашукова. Київ: Знання, КОО. 2006. 203 с.
9. Сергєєнкова О. П. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 296 с.
10. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. [2-ге вид., доповнене]. Київ: ВЦ “Академія”, 2018. 344 с.

11. Скрипченко О. В., Долинська Л. В. Огороднійчук З. В. Загальна психологія: підр. Київ: Каравела, 2017. 464 с.
12. Загальна психологія: хрестоматія: навч. посіб. / Л. В. Долинська та ін. Київ: Каравела, 2019. 640 с.
13. Іванова О. В., Москалик Л. М., Корсун С. І. Психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 184 с.
14. Колобич О. Загальна психологія: навч.-метод. посіб. Львів: Растр-7, 2018. 172 с.
15. Tori Kearns. General Psychology: An Introduction. GALILEO, University System of Georgia. 2015. 559 p.11.
16. Your Practicum in Psychology: A Guide for maximizing Knowledge and Competence / Edited by Janet R. Matthews and C. Eugene Walker. American Psychological Association, 2015. 256 p.

Інформаційні ресурси

1. АІС "Я-психолог". URL: <https://xn----ftbomobdq1b9f.xn--j1amh/> (дата звернення: 11.06.2026).
2. Всеукраїнська програма ментального здоров'я "Ти як?" (дата звернення: 11.06.2026).
3. Навчально-методичні матеріали УНМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України. URL: <https://psyua.com.ua/professional-development/materials/> (дата звернення: 11.06.2026).
4. Прогресивні матриці Равена. URL: <https://gur.gov.ua/files/test-ravena.pdf> (дата звернення: 11.06.2026).